

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Irodalmi- és Közgazdasági hetilap

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
LÉVA, KAZINCZY-UTCA 2.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőségi telefon: 24.

Szerkesztőség:
KÖVESKÜTI JENŐ
FEKETE JÓZSEF FRANK ANTAL
főmunkatársak:
KOPERNICZKY CORNÉL SCHULCZ IGNÁC
szerkesztő a szerkesztésért felelős kiadó

Előfizetési ár:
Egy évre K. 5.-
Fél évre „ 2.50
Hogyd évre „ 1.25
Egyes példány 10 fillért kaphat
SCHULCZ PAPIRÜZLETÉBEN

Tisztító dihar.

Hatalmas, égrengető, tisztító vihar vonul végig a világ égboltozatán. Egymásba akaszódik millió és millió ember és küzdenek az egyik oldalon egy gaz bandáért, a másik oldalon a jogos bosszuért. Mert ez volt a kiindulási pontja ennek a világrengető háborúnak. Összeállt egy alávaló, alattomos, aljas banda arra, hogy a hatalmas osztrákmagyar monarchia trónjának várományosát, akiről tudták, hogy hatalmas, erős hadsereget szervez ellenük, és hazánk minden ellensége ellen, megöljék. Ezt a bandát akartuk megfenyíteni és megbüntetni. E banda mellé állt az orosz, a francia és az angol. Ekkor eltolódott a háboru igazi oka, és gazdasági versengéssé vált. Az angol kereskedők és iparosok kezdtek félni a mind hatalmasabbá váló német ipartól és kereskedelemtől, és ezért kellett harobavinniük a két nagy hatalmat, Oroszországot és Franciaországot.

Csak egy világháborúval lehet Németországot fejlődésében megállítani és esetleg tönkre is tenni.

Németország pedig már régen szálka Anglia szemében. A francia revanche-eszmét sem a francia hazafias érzés táplálta és erősítette, hanem az angol pénz és az angol féltékenység. És közvetve az angol féltékenysége okozta azt is, hogy a franciák a revanche-eszme kedvéért pénzt, milliárdokat áldoztak az orosz hadsereg fejlesztésére.

Eleinte Anglia csak azt mondta, hogy Belgium semlegességének megsértéseért ragad fegyvert, a napokban azonban már egy párisi jelentés hozta a vallomást, hogy bizony Németország elleni gazdasági háboru ez, ami most folyik. Németország tönkretétele az a nagy cél, amelyért három fejedelem alattvalóinak százazreit vágóhídra küldi.

És e „nagy“ cél tekintetében sinos megegyezés a három szövetséges között. Oroszország és Franciaország azt tervezték, hogy Németországot teljesen tönkreteszik, Anglia azonban nem akar ehhez hozzájárulni. Neki csak arra van szüksége, hogy Németország a közeljövőben képtelen legyen a fegyverkezésre,

a fejlődésre, de még mindig elég erős maradjon ahhoz, hogy Angliával együtt szükség esetén a hatalmas váló Oroszországot megállítsa utjában és terveiben.

Ebben a gazdasági háboruban nekünk feltétlenül Németországgal egy sorban kell harcolnunk, mert bennünket is a német tőke, a német ipar és kereskedelem támogatott és támogat. Ha egyéb szimpatia és érdek nem is fűzne bennünket a hatalmas német birodalomhoz, a gazdasági érdekek is egymáshoz kapcsolnák a két államot.

Az érdekkapcsolat eredménye az, hogy ebben a háboruban, amelynek alapoka nagyon távol van mindenféle gazdasági háborútól, mi egymás mellett küzdünk. A gazdasági háboru kimenetele mindig kétes. Németországnak és a monarchiának ugyan — mint a háboru eddigi lefolyása is bizonyítja — valósággal kimeríthetetlen erő tartalékjai vannak és másrészt gazdasági helyzetünk is igen előnyös, mert mezőgazdaságilag mi iparilag és kereskedelmileg pedig Németország nagyon

Ha nem ismeri a **Meinl** kávét
kisérelje meg ezen ideális
keveréket

☛ kapható
Kertész Lajos
kereskedésében béván.

Lang központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47

erős. De egy gazdasági háború mindig érdekek összeütközése, de ebben a háborúban más okok miatt bizhatunk a mi fegyvereink győzelmében. E háború tényleg gazdasági háború, de kiindulása és oka jogos és igazságos. És az igazság a mi oldalunkon van. Nem mi hívtuk ki a végzetet, nem mi provokáltuk a világháborút, de álljuk a harcot abban a hitben, hogy gazdasági erőnk fentart és igazunk győzelmére fog vinni bennünket.

A vármegye közgyűlése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága őszi közgyűlést Keltz Gyula főispán elnöklételével tartotta meg. A főispán megnyitó beszédében örömmel állapította meg, hogy a hadiállapot bekövetkeztével életrelelt hazafias áldozatkészség számtalan jele teljes bizalmat kelt az eljövendő idők iránt. Hadseregünk csapatai, amelyeknek harc-készségét az igaz ügyért való küzdelem nagy lelki értéke emeli, már eddig is eredményes fegyvertényekről számolhatnak be. A szövetséges hadak lelkesedését és sikerit az erkölcsei igazság tudatának ereje viszi napról-napra feladatainak megoldására. A főispán beszédének további folyamán köszönetet mondott a vármegye áldozatkész közönségének a segélyezési mozgalom támogatásáért s azzal a kérelemmel fordult a közönséghez, hogy a nagy célokhoz mért áldozatkész lelkületét megtartva, továbbra is folytassa a megkezdett munkát. A közrend és a szükséges önbizalom érdekében a főispán óva int az állhírek terjesztésétől s arra figyelmeztet, hogy a sebesült katonák lázas előadásait szállítsák le valódi értékükre s állják utját annak, hogy az alaptalan rémhírek a hiszékeny nép körében terjesztesse. A főispán ezután a Vörös Kereszt egyesület ügyének a köznépi körében való megkedveltetéséről szólott, hogy a haza és közérdek tudata fokozatlan has-sa át az emberi szíveket, majd utalt arra, hogy ma mindenkinek meg kell tenni a kötelességét. A segélyezési akciók terén a józan takarékoság elvét hangoztatta, mert a súlyos viszonyok előreláthatólag hosszabb ideig fognak még tartani, az anyagkészletek pedig nem kimeríthetetlenek. Végül bizalmát fejezte ki egy szebb jövőben. A főispán szép beszédét a közgyűlés tagjai megindultan hallgatták. Az előző jelentések során a főispán elparentáta Kosztolányi Sándor és Czambel József bizottsági tagok. Nagy elismeréssel emlékezett meg előbbinek felszázadot meghaladó munkájáról, amit a köznep szentelt. A főispán Simonyi Tibor és dr. Petrikovich Imre közigazgatási gyakornokokat tisztelbeli szolgabírákká nevezte ki s az utóbbit Lé-

váról Verebélyre osztotta be ideiglenes szolgálatára. A háztartási alap jövőévi költségvetése 311 ezer korona szükséglettel, 140 ezer korona fedezettel, illetéknépen 171 ezer korona államsegélynek beállításával állapított meg. A közigazgatási bizottságba Rudnyánszky Jánost, a központiba Bottka Zoltánt és az állandó választmányba Szarkássy Jánost választották meg. A jövő évre összesen hat százalékos vármegyei pótdátot szavazott meg a közgyűlés.

A gazda feladatai.

Ithonmaradt gazdák legfontosabb feladata pótolni azok hiányokat, amelyek a háborús állapotok következtében beállottak és megkezdett szorgalommal megtenni mindent, ami első sorban hadseregünk élelmezéséhez szükséges, másodsorban pedig ahhoz, hogy jobb jövőnk alapjait megvevessük.

Foglalkozunk tehát röviden azokkal a szükségletekkel, amelyek ma a mezőgazdát legközelebb érintik.

Ilyen mindenekelőtt hadseregünk fokozott szükséglete. Tudvalevő, hogy katonáink mindenike ma legalább 40 deka húst kap és ennek következtében egyedül a hadsereg hús szükségletének fedezésére körülbelül 150.000 drb. szarvasmarhát kell havonta vágni. A marhahúst ugyanis hadseregünk egyéb hússal nem pótolhatja, mert levesfőzésre egyedül ez alkalmas, de máskülönben is ennek az elkészítése a legegyszerűbb. Ausztria-Magyarország szarvasmarha állománya meghaladja a 15 millió darabot s így hadseregünk megőszörzöttödött hús szükséglete e nagy szarvasmarha állományban károkát nem okoz. Nem okoz nevezetesen abban az esetben, ha mi, itthonmaradtok civilközönség, megapasztiuk marhahús szükségletünket. Ha marhahus helyett inkább tojást, baromfit, sertés- és juhust fogyasztunk, ami által módunkban van a monarchia marhahús fogyasztását a normálisra redukálni, ami első sorban nekünk, gazdáknak, érdekünk a jövő szempontjából. Különben is megokolatlan dolog az, hogy különösen nálunk Magyarországon rendkívül kevés sertéshús fogy, holott például a nagy Németország hús fogyasztásának csaknem hetven százaléka a sertéshús. Ha mi is követnők a németek példáját: kimélnők szarvasmarha állományunkat s lendületet adnánk sertés tenyésztésünknek. Az sem volna baj, ha e hírtelen felfokozódó sertéshús fogyasztás következtében apadna sertésállományunk, mert ez a rendkívül szapora és gyorsan fejlődő háziállatunk rövidesen képes pótolni a netalán beálló apadást.

A másik körülmény, amely komolyan kell hogy foglalkoztassa a gazdaközönségünket, a jelenlegi nagy kenyérliszt fogyasztás. Nincs ugyan aggodalomra ok, de tény az, hogy ideai termésünk miatt csak az esetben leszünk képesek hadseregünk kenyérliszt szükségletét jövő termésig fedezni, ha az itthonmaradtok csökkentik a kenyérliszt fogyasztását s e helyett legalább részben tengerlisztet, burgonyát s más olyan anyagokat fogyasztanak, amelyek már romékonyságunknál fogva sem alkalmasak hadseregünk táplálására. Hiszen országunk nem egy részében a lakosság amugy is csaknem kizárólag tengeri lisztet, burgonyával táplálkozik, fogyasztanak tehát azokat az ország buzatermő vidékein is az eddiginél nagyobb mértékben, kiméljük a buza- és rozslisztet,

amelyre most katonáinknak van nagy szükség.

Gondoskodjunk azután arról, hogy jövőre nagy termés legyen, mert jövőnkre döntő befolyással fog bírni a jövő termés nagysága nemcsak azért, mert ezen az úton néhány 100 millió koronával nagyobb lehet jó termés esetén bevételünk, hanem főleg azért is, mert jövő aratásig az egész világ buza- és rozskészlete el fog fogyni és így kétségtelen, hogy esztendő ilyenkor is magasak lesznek a gabonafélék árai, miért is a jelenlegi körülmények között, a legnagyobb bevételre akkor számíthatunk, ha csak eladó buzánk lesz.

Sok buzát és sok rozst kell tehát vetnünk, amit megnehezít ugyan az a körülmény, hogy igás- és munkaerőnk megfogott; e nehézségeket azonban okvetlenül le kell küzdenünk. Ha tarlóba vetünk, adjunk annak csak egy szántást, de boronáljuk el a próra vetés előtt; ha kapásnövények után vetünk, akkor még a szántást is elengedhetjük, ha megtárcászuk vagy keresztülkaszuk megfogasoljuk az amugy is laza földet.

Az a föld, amely rendkívül jó megművelésben részesült, megelégszik kivételesen ilyen gyengébb megműveléssel is és jó termést fog adni különösen abban az esetben, ha kellő trágyaerőben van.

Csak az a baj, hogy a mi földjeink nem mindenütt vannak kellő trágyaerőben s akárhány olyan föld kerül vetés alá, amely évek óta nem volt trágyázva; ha azután az ilyen föld még kellő megművelésben sem része-ült, akkor nem várhatunk arról nagy termést. Nagyon fontos dolog tehát, hogy bevetség földünket szuperfoszfáttal s ha szükséges, ammóniak-szuperfoszfáttal sőrjük be. Ha ugyanis az illető föld 3—4 évnél régebben nem kapott istálló-trágyát, akkor az ammóniak-szuperfoszfát sokkalta hatásosabbnak mutatkozik. 150—300 kg.-ot kell ezekből a műtrágyákból kat. holdanként kiszórni, ha lehet vetés előtt, de ha a szállítás nehézsége miatt vetés előtt nem érkezik meg a megrendelt műtrágya, vetés után. Hazánkban is nem egy vidéken alkalmazták a szuperfoszfátot rendszeresen is, vetés után a már kikelt, vetésre fejtrágyaként, — úgy Németországban is, ahol általában véve fizeszerte több műtrágyát használnak a gazdák, mint nálunk s ez az oka, hogy ott a buzatermés is kétszeres akkora, mint nálunk. A berlini birodalmi gazdasági egyesület hivatalos lapjában hirdeti és tanácsolja gazdáinak, hogy inkább fejtrágyázást alkalmazzanak, mint semmiyet. Hazánkban is azokon a vidékeken, ahol a fejtrágyázást rendszeresen alkalmazzák, annak eredményével nagyon meg vannak elégedve s e tekintetbe legfőbbben annyit lehet tanácsolni, hogy 30—40 kg.-al többet sőrjünk rá a már kikelt vetésre holdanként, mint amennyit vetés előtt szoktunk alkalmazni.

Végül nem mulasztjuk el nyomtatékosan felhívni a gazdaközönség figyelmét a nagymértékben elszaporodott egerek irtására. Ha a jövő esztendőben aratni akarunk, akkor az egereket a vetés előtt ki kell irtanunk, mert ellenkező esetben az egerek irtják ki a vetést. Az irtási módot a vármegyei gazdasági egyesület — magyar és tót nyelven — falragaszokon ismerteti a megye minden községében.

Ezek volnának azon teendők, amelyeket a gazdának most, az őszi vetési időnyben kell megfontolás tárgyává tenni és keresztül vinni; a tavaszi munkálatokkal lesz még időnk későbbben is foglalkozni.

Figyelmeztetés!

— *Védkezés a kolera ellen.* —

Miután az ország némely vidékén egyes koleraesetek történtek, tartani lehet tőle, hogy abból kolera-járvány is fejlődhet, ezért a város lakosságának figyelmét felhívom a belügyminisztérium által megállapított alábbi tudnivalókra:

1. A kolera elyengéssel, hányással, görcs-csel és gyors elgyengüléssel jár.

2. A kolera nagyon ragadós betegség; csirája (ragálya) a beteg bélürülékében és hányadékában van.

3. Átragadhat az egészségesre mindarról, ami a koleras bélürülékével, vagy hányadékával bepiszkolódtott és pedig különösen: a betegről, ápolójáról, ruha-, fehér- s ágyműjéről, evő-, ivőeszközöiről s edényeiről, ételéről, italáról. Veszedelemes az a holmi is, amelyet a kolerasbeteg nem használt ugyan, de a lakásból, házból való. Veszedelemes az is, ami sok ember kezén fordul meg pl. piaci, korcsmai, kávéházi evő s ivőeszközök, továbbá bepiszkolódtott pénz stb.

4. A kolera leginkább arra ragad át, aki a beteggel vagy holmijával bánt és mosatlan kézzel eszik, iszik, vagy mosatlan kézbe fogott tárggyal (dohányzó, író- vagy egyéb eszközzel) nyul a szájához.

5. Igen sok betegszik meg akkor, ha a koleras beteg ürüléke, hányadéka, vagy szennyes mosdóvize kutba, forrásba, folyóvízbe vagy egyéb ivóvízbe jut, amelyet sokan használnak.

6. Leginkább az betegszik meg kolera, aki gyomrárt romlott (soká állott) eledellel, nyers zöldséggel (pl. ugorkával, salátával, hyeymával) gyümölcscsel, szeszes itallal elroaította, aki magát és lakását tisztátalanul tartja és zsufoltan, azaz sogdmagával, szűken lakik.

7. A kolerától megóvhatja magát az ember: ha nem látogat koleras beteget; ha nem jár összejövetelekre (halotti torra, vásárra stbre); ha gondosan mosakodik s különösen kezét minden étkezés előtt tiszta vízzel, szappannal mossa; ha csupán frissen főzött vagy sültöt eledellel él és evő- s ivőeszközöit forró lugosvízben mossa, a kolerafertőzésre gyanus vízből származó halat pedig forró vízben bontja és mossa meg; ha ivásra olyan vizet használ, amelyet felforraltak, azután lehűtöttek és ha az el-tett eledelt s az ivóvizet gondosan fedve tartja; ha evésben, ivásban mértékletes és gyomorrontó eledeltől és gyomorrontó ital-tól tartózkodik; ha önmagát, ruházatát, ugyszintén lakását (házát) és udvarát tisztán tartja. Gondoskodni kell arról, hogy a ház udvarán gödörlegyen ülökével s hogy ott végezze a szükségét az egész háznép, mert abból is veszedelem támadhat, ha a bélürülék szanaszét szivárogo (kutba, folyóvízbe) vagy ha kutya, tyuk vagy egyéb háziállat széthordja. (Ez ama házakra vonatkozik, melyek nem rendelkeznek árnyék-székekkel. A szerk.)

8. A koleras ugyszintén a gyanus beteget az előjárásnál mennél előbb be kell jelenteni.

9. Az egészségesektől azonnal el kell különíteni és gondosan ápolni, orvossal gyógyíttatni. Mindezt a leghelyesebben kórházban tehetjük.

10. A kolerasbeteg, ha csak teheti, edénybe ürítsen. Bélürülékét, hányadékát, mosdó s mosóvizét ártalmatlanná kell tenni (fertőtleníteni) úgy, hogy ugyanannyi oltott meszet öntsenek hozzá vagy más szert, melyet az orvos fertőtlenízésre rendel.

11. Aki a beteggel bánt, gondosan mosakodjék; kezét szappannal s vízzel s azután ecettel mossa, száját (naponta többször) ecetes vízzel öblítse és ne egyék, ne igyék a beteg szobájában. Tanácsos a koleras szobájának küszöbe elé ecetbe mártott rongyot teríteni s arra lépni.

12. Ha a beteg egészen meggyógyult, langyos, szappanos vízzel tetőtől talpig mosakodjék, vagy fürödjék meg és tisztába öltözködjék.

13. Ha a beteg meghalt, nem kell lemosni és öltöztetni, hanem csak azt kell cselekedni, amit az előjáráság rendel.

14. Akár meggyógyult, akár meghalt a kolerasbeteg, szobáját mindenestől ártalmatlanná kell tenni (fertőtleníteni.) Nevezetesen: Mosható szennyes ruhát, ágy- s fehérneműt csak akkor lehet kivinni s mosásba adni, ha legalább 2 órán át forró lugosvízben áztatták (pl. teknőben dézsában). Szalmazsákot, ugyszintén dunnát, párnát, paplant a külső boríték lehozása s forró lugosvízbe áztatása után, erős ecetes ruhával jól le kell dörzsölni és a napra kitenni. Nem mosható ruhát ugyanígy vagy olyan szerrel kell kezelni, amelyet orvos rendel. A beteg szobájában tartott holmit, ha nem is használta a beteg, ugyszintén a mosott, tisztogatót holmit is a napra kell kitenni. A koleras ágyszalmazát, ételmaradékat és a szobájából kikerülő szemetet el kell égetni. Evő- ivőeszközöit, edényeit forró vízzel tisztára kell lemosni. Festellen ágyat, széket, szekrényt s egyéb festellen butordarabjait forró luggal vagy szappanos vízzel, festett vagy finomabb butort s némely más tárgyakat olyan szerrel kell lemosni, amelyet az orvos arra a célra rendel. A szobát, amelyben a koleras feküdt, ki kell meszelni, még a földjét is; ajtót ablakot és ha a szoba padlózott, a padlót is forró luggal vagy olyan szerrel, amelyet az orvos rendel, kell fertőtleníteni és azután sorolni A szoba ajtaját, ablakát nappal tárva-nyitva kell tartani.

Figyelmeztetem Léva r. t. város lakosságát a fenti övrendszabályok szigorú betartására s akkor remélhető, hogy városunkban a kolera-járvány nem fog föllépni.

Kelt Léván, 1914. évi szeptember hó 20-án.

Bódogh Lajos polgármester.

Egyesült erővel.

Zselizi tudósítónk írja: Világrendítő események tartják izgalomban a lelkeket, megtermékenyítik ezek áldozatkészéget.

Elcsöndesült a torzsaikodás, az áskálódás, ennek helyét a megértés, a vonalom és az áldozatkészétség váltotta föl.

Mit tud alkotni a hazafias lelkesedés, bizonyítja Zseliz község példája.

Gróf Coudenrove Cunóné elnökelete alatt megalakult a segítő hólgybizottság, amelynek tagjai Szedlacek Jánosné alelnök, Bohuniczky Sándorné, Chudoba Ernőné, Halmi Vilmosné, Heydrich Károlyné, dr. Kenessey Kálmánné, Nyáry Ignáczné, Schönviszner Kálmánné és Schöpflin Róbertné. E hólgybizottság működési köre, a sebesült katonák ellátása és gondozása feletti felügyelet, a segélyre szoruló családok gyámoltása, segélyezésé, továbbá a hadba vonult katonák részére téli meleg ruha készítése. E czél megvalósíthatása végett bejár-ták a községet, s a tehetősebbjénél pénzt és élelmiszert gyűjtöttek. Begyűlt a segítő alap javára: 503 K. készpénz, 35 zsák

burgonya, 4 mm. bab, 2 mm. liszt, 30 liter zsir, 600 drb. tojás, ezenkívül kisebb mennyiségű rizs, cukor, kávé, méz és cognac. A hólgybizottság gyűjtésénél segédkeztek és pénzbeli adományokat gyűjtöttek: Adler Laci és társa iskolás növendékek 6 K, Kempf Irén és társai 6 K 52 f, Adler István és társa 12 K 40 f, Halmi Aranka 6 K, Szedlacek Magdus 112 K 74 f, Heydrich Mici és Olga 32 K 50 f, Valovich Lóri 69 K 70 f, dr. Fekete Vince plebános 15 K, Kardoss Zsuzsa grammikolai gyűjtése terményeken kívül 41 K, s meleg alsó ruhákra 30 K. Gróf Coudenrove Cunó a sebesült katonák helyiségeinek fűtéséhez szükséges tüzelőfát adományozta, ugyszintén a hólgybizottság rendelkezésére bocsátott annyi tűzfát, amennyire a szegény családok felsegélyezésénél szükség lesz a télen. Katonák részére hősapka, meleg ing, haskötőhöz gróf Coudenrove Cunóné 200 drbra való kelmet és pamutot, Whitehead Róbert 100 K, pénzt adományozott. Fzen felül 25 sebesült katona elhelyezésére kórházat állíttatott föl, gróf Coudenrove 3 tiszt és 8—10 sebesült katona elhelyezésére vállalkozott. A sebesültek terméinek berendezési tárgyait a lakosság készséggel bocsájította a község rendelkezésére, sőt midőn már a kívánt mennyiség fedezve volt, sokan erővel hagyták ott ágyműöket, hogy az adakozók közül ne hiányozzanak. Ez idő szerint nagyban folyik a hősapka, térdmelegítő, meleg ing, naskötő, és érmelegítő készítése, melyet a hólgybizottság felügyelete alatt az intelligens, iparos és földmives leányok és nők nagy buzgalommal készítenek. Készült mindezekből 500 drb. Megemlékezésre méltó Nyáry Ignáczné és Halmi Vilmosné ügybuzgósága, akik kirándulva Nagysároba ottani ismerőseik körében 82 K, gyűjtöttek, melyből Nagysároi Franki Edéné adománya 50 K. Nyáry Ignáczné többek adományából 100 drb. fejkánkot küldött a Magyar és Osztrák vörös kereszt egyletek részére, Szedlacek Jánosné pedig 60 drb. foglyot és 13 cserkét küldött a sebesült katonáknak. Ime mily szép példája a hazafias lelkesedésnek, megérdemli a nyilvánosságra hozatal, hogy követendő példaként álljon azok előtt, akik bár tehettek, de bizonyos körülmények ennek kivételét akadályozzák.

A barszmegei segélyöbízottság.

Keltz Gyula, Mailáth István és Fuhrmann Andor a következő meghívót bocsájították ki: „A hadba vonult katonák családjainak segélyezésére általunk folyamatba tett adománygyűjtés felhasználására egy Segélyöb-Bizottság alakítása válván szükségessé, felkérjük mint adakozót, hogy folyó hó 23-án délután 3 órakor Aranyosmaróton a vármegye-ház nagytermében az alakuló-ülésen részt venni szives legyen.” Szept. 23-án az ülésen bizottság alakult, melynek elnöke Keltz Gyula főispán, alelnökei Mailáth István és váraljai Fuhrmann Andor lettek. Jegyzővé Pongrácz József dr. ügyvéd, pénztárossá pedig Lányi Gyula dr. ügyvéd. A bizottság tagjai: Ardó Sándor dr., Benkovich János, Bodor Károly, Bodor János, Csikkel József, Dombay Vilmos, Eisenberg Károly Finka Sándor, Gálffy István, Hetényi Vilmos, Kosztolányi István, Krasszky József, Kraicz Ernő, Luháts Gyula, Nedeczky Vin-

cze, Novotni János, Ordódy Endre, Pető Albert, Pintér Károly, Ponoczy István, Razchmann Tamás, Rudnyánszky Titusz dr, Simonyi Béla, Tomcsányi János és Ujváry Sándor. A legteljesebb elismeréssel kell adózunk ama nagylelkű polgártársainknak, akik áldozatkészségükkel a segélyezést pártolták. De sajnálattal említjük meg, hogy vannak olyanok is, kik hideg közönnyel fordulnak el, akik meg nem értve azt az örjási kötelességet, mely reánk hárul, bár vagyoni helyzetük sokkal fényesebb, mint más adakozóké, igen keveset vagy semmit sem adományoznak. Ezért van az, hogy a jótékonsági egyesületeknek még egyáltalában nem áll annyi pénz rendelkezésére, mint amennyire szükség volna. Reméljük, hogy a közönyösek is megértik végre hazafiúi kötelességüket.

HIREK.

Femetés.

Valahol fönn egy faluban
Katonát temetnek;
Óreg puská, régi csákó
Kerül neki innen-onnan
Fejfének, keresztnek.

Kikisérük mindahányan
S tanakodnak róla;
Csak egy kicsiny öregasszony
Siratgatja nagy zokogva
Mint fia vóna.

Pedig nem is idevaló,
Nem is magyar fajta,
Orosz anya szülte szegényt,
Pelyhes állu gyerekember
Volt az istenadta.

Magyar golyó furta által
Mellét a csatába,
A többivel idehozta,
Hogy majd talán meggyógyul a
Község-ispotályba.

De odafönt mást akariak...
S ahogy kikisérük,
Csak egy kicsiny öregasszony
Siratgatja nagy zokogva...
De ók az megériük:

Háttha ennek az oroszoknak
Az anyja megérzi...
S talán majd az ő fiát is,
Ne adj' Isten, megsiratja
S ő is kikiséri.

Dávid László.

— Hősi halál. Özv. Soós Jánosné gyász-lapon tudatja, hogy férje Soós János, a lévai honvédezáslóalij századosa a lublini csatában hősi halált halt. — Kovács Jónás főttörssorvos — Kovács Sándor lévai kereskedő fivére — a krakói kórházban meghalt. Hogy halála milyen körülmények között történt, arról még nem érkezett értesítés.

— Életmentő imakönyv. A harcoló katona zsebében levő arckép vagy imakönyv már sok esetben mentette meg viselőjének életét. A most folyó háboruban szintén történtek ilyen esetek s a többek között Weiss Gábor verebélyi népfőlkölnök is az imakönyve mentette meg az életét. A népfőlkölnök a Lublin körüli harcokban egy orosz őrjárat támadása alkalmával lötték meg, a golyó súlyos sebet ejtett volna rajta, ha véletlenül nem lett volna zsebében a felesége által ajándékozott imakönyv. A gyilkos golyó ereje a könyv kemény fődélén meggyöngült így csak csekély sebet okozott.

— Orosz fogságban. Mikla József önkéntes Léván lakó édesanyjának levelet irt, melyben értesíti, hogy orosz hadifogságban van. Irja még, hogy jól érzi magát és jó dolga van.

— Pályarovosi kinevezések. Dr. Gergely Fülöp a Nagysalló—Léva—Garamkovácsi-i vasuti vonal, dr. Lakner Zoltán meg a Léva—Nagysurányi vonal orvosává nevezetett ki.

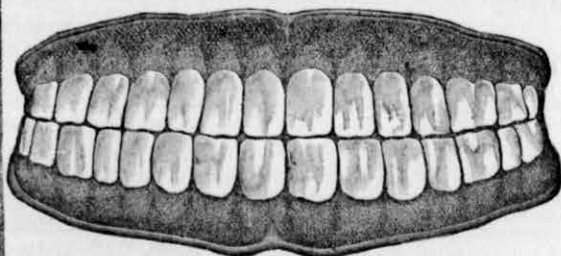
— A jegyzők illetményét kiutalták. A községi- és körjegyzők ujonnan szabályozott illetményeit a belügyminiszter kiutalta.

— Léva városa a hadbavonult tisztviselői és alkalmazottjaiért. Léva városa szép jelet adta hazafias áldozatkészségének. Legutóbbi közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a hadbavonult tisztviselőinek és alkalmazottjainak (összesen 13-an vannak), teljes illetményeit kiutalja visszamaradt családjuk számára a folyó év végéig. A további kiutalás fölött annakidején a közgyűlés újból határozni fog.

— Internált szerbek Oroszkán. Az oroszokai cukorgyárban napszámosként dolgozik egy csapat szerb internált fogoly, akik már régebben tartózkodtak hazánkban. Ugy értesülünk, hogy a gyárvezetőség nem igen van velük meglegedve.

— Városi közgyűlés. Léva város képviselőtestülete szeptember 26-án rendkívüli közgyűlést tartott. A polgármester elpáren-tálta a közelmúltban elhunyt dr. Weinberger Adolf és Szemerédi Lajos képviselő-testületi tagokat és emléküket jegyzőkönyvben megörökítette. A polgármester ezután bejelentette, hogy az adók nem jól folynak be a háboru miatt, a házipénztárnak küz-delmei vannak, miért is a város felhívást bocsájt ki a polgársághoz, az adófizetés pontos teljesítésére, ami hazafias egy-sége mindenkinek. Majd a világháborúról számolt be és a lévai honvédség hadba-vonulásáról és az akkor rendezett bucu-ünnepelekről. Ez abból a célból történt, hogy a város jegyzőkönyvében megörökít-tesse. Ezután a Vörös Kereszt egyesület lévai fiókjá megalakításáról és a lévai nép-segítő irodáról tett jelentést s a gyűjtőknek köszönetet szavazotta a közgyűlés. Továbbá bejelentette, hogy a város által felállítani elvállalt kórházat a sebesült harcosok részére berendezte és készenlétebe helyezte; bemutatta annak folyó évi decembember 31-ig szóló költségvetési tervezetét. A köz-gyűlés ezt a költségvetési tervezetet nem fogadta el, hanem egy szűkebbkörű bizott-ságot küldött ki egy új terv kidolgozására, melyben a napi élelmelési költség kisebb lesz. Ezután az egyes tisztviselők hadba-vonulásával szűkségessé váló helyettesíté-sek bejelentése történt meg. Ezalkalommal szinte megdöbbenést keltett, hogy Thuró-czy Lőrinc nyug. és kegydíjas városi állat-orvos nyolc korona napidíjért akarja elvál-lalni a bevonult állatorvos helyettesítését. A közgyűlés ezt sokalta s megélelő intéz-keések megtételére utasította a polgármes-tert. A hirdetési úgyról, valamint a tisztvi-selők családi pótlékáról alkotott szabály-rendeleteket kihirdették. Megállapították a kereskedő és iparos tanácskölnök 1913-14. évi zárszámadását és az 1914-15 évi költ-ségvetését. Bejelentetett a közigazgatási bírós-ág itélete az új házak pótdákedvezménye ügyében. Eszerint a szokásos ideig, pótdá- nem vehető ki a pótdákedvezményt meg-szűntető határozat meghozatala előtt épít-tetett házakra. A városon átvonuló tör-vényhatósági ut fenntartásához vármegyei segélyt kérni elhatározták. A polgármester bejelentette, hogy a Hazai villamossági részvénytársaságot újból felszólította a csödmენტesség igazolására, azzal hogy ha az igazolást teljesíti, a város azonnal kifizeti a villamostelep átvételének összegét, de a társaság ezt nem tette most sem. E hó 2-án d. u. újból közgyűlés van, melyről tudósítást jövő héten hozunk.

— Öngyilkosság. Nagysallóban Komáromi András 48 éves földmives, sógornőjének pajtájában felakasztotta magát és meghalt. Tetét zilált anyagi viszonyai miatt követte el.

Reményi Frigyes, fogműterme LÉVÁN, Simor-utca 6. sz.

Fogtömések aranyból, platina, arany és ezüst, amaigamból és a fog színével teljesen azonos porcellánból.	Fogkoronák, csapos fog hidak vagy egész fogsorok szájpadiás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.	Fogkövek eltávolításból, fogak fehérítések és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.
--	--	--

Nagy ujdonság az Apolló mozgóban!

— Háborus levelek. Lapunknak egyik munkatársa, aki részt vett a Lublin körüli harcokban, lévai rokonainak megírta megsebesülésének történetét. Az érdekes levélből a következőket közöljük:

... Éjfélkor fektüdtünk le, de bizony nem aludtunk a nagy izgatottságtól, mert reggel négy órakor már megtámadtak M... orosz községet. Az első tűzvonalba kerültem, de szerencsére kitűnő fedezékem volt, srappelnek nem jártak közel. Estig lövöldöztünk a fedezékben, szerencsésen, mert az oroszok visszavonultak. Itt lőttem ki kétszáz lövélyt...

Hálát adok az Istennek, hogy én, aki három és fél hétig Jurnov és Lublin között négyezer az első harcvonalban, négyezer a másodikban, kétszer éjjeli szuronyrohamban és egyszer nappali szuronytámadásban harcoltam, megmenekültem a haláltól.

— Koleraseset Vámosladányban. P. S. jó módú gazdaember szombaton éjszaka kolera-gyanus tünetek között megbetegedett. Dr. Gergely Fülöp körorvos kora hajnalban kiutazott a községbe és megvizsgálta a beteget. Az orvos tényleg megállapította a kolerát. A beteg szombaton délelőtt már meg is halt. A holttestet a járási hatóság képviselőinek jelenlétében dr. Gergely és dr. Karafiát hatósági orvosok fölboncolták és az előírás szerinti nagyságu bérlésszel megvizsgálás céljából fölküldték a belügyminiszterium kolera osztályának, ahonnan rövidesen megírták a válasz: az eset *ázsiai kolera*. A hatóság már előzőleg a legszélesebb körű óvintézkedéseket fogantatosította. Azokat a személyeket, akik a kolerában elhaltal érintkeztek, fertőtlenítették s összegyűjtötték a házban, ahol szigorú őrizet alatt tartják őket, a községet tíz csendőrszintén zár alatt tartja. Ha öt napon belül újabb megbetegedés nem fordul elő, akkor a községet a zár alól feloldják, előzetes fertőtlenítés után. Ez a koleraeset minden valószínűség szerint úgy támadt, hogy ezek az emberek eljárnak az esztergomi hadifogoly-táborba, ahol tudvalevőleg több koleraeset történt, továbbá vásárolnak a foglyoktól különböző tárgyakat, amik mind alkalmasak arra, hogy a fertőzést terjesszék. Örvendetes, hogy a községben a haláleset óta újabb megbetegedés nem történt, ami-

ben nagyrésze van az erélyes és gyors hatósági intézkedéseknek. A községnek ez nagy megnyugtatóra szolgálhat, de nem annyira, hogy ő maga megfélemlen minden óvatosságról.

— A Lévai Apolló Mozgósínház vasárnapi előadásai a legjobb válogatott filmek kerülnek bemutatásra, kellemes szórakozást ígérve a mozilátogató községnek.

Köszönetnyilvánítás.

A lévai Erzsébet-Fillegyület nevében fogadják hálás köszönetüket mindazon nemes-szívű hölgyek, kik szivesek voltak adományokkal hozzájárulni hadbavonult katonáink részére készített téli felszerelések költségeihez. E célra a következő adományok érkeztek: Weisz Kálmáné Honfegyvernek 50 K. Hecht Edéné Barsendréd 40 K. Hecht Bernátné Tild 20 K. Hecht Vilmosné Málás 20 K. Schlüssler Gyuláné Málás 20 K. Nagysárori Frankl Edéné Nagysárori pamut. Horn Jakabné Endréd 9 K. Frommer Ignáczné 2 K. Weisz Simonné 1 K. Az Aranyat Vasérti actió lévai bizottsága által visszaszámzatott 108 K. ezüst folyópénzt az adakozók szives belegezésével 54 K. a fenti célra fordítottuk, 54 K. pedig a Borsodabonyi népségi irodának küldtük el Aranyosmarótra.

Liebermann Jakabné
egyleti elnök

Egy napi utazás után éjfél tájban az osztrák határra érkezünk. A kocsisunknak egy galíciai ismerősénél megállunk. Kitűnő szénát hoztak s arra lepedőt terítettek fekvőhelynek. Kávé adott vacsorára, reggel pedig tejet. Nagyszerűen aludtunk hét óráig. Mikor innen elbucszunk, a házigazda barátságosan megcsókolt. Délután hatkor elértük az első vasúti állomást. Itt látnak négyezer orosz foglyot. Most Sant Pöltenben állnak... Igen megható jelenet volt, mikor az ütközet után az egyik tiszt felolvasta a névsort, a katonák közbe-közbe jelentették: ez meghalt, vagy megsebesült s mutatták az irányt, merre a sebesültvivők elszállították őket. A halottakat egyrakásra hordták s rögtön elhantolták őket.

Cs. I. lévai iparosnak négy fia küzd a csatatéren. Az egyik fia, aki egyéves önkéntes és az oroszok ellen harcol a 14-ik honvédezerében, levelet irt haza, abból közöljük az alábbi sorokat a családi vonatkozású sorok kihagyásával: Szept. 8-án hajnalban felváltottuk a 12-ik közös ezredet. Bevoltunk ásva földzékembe, az orosz tüzezek egész nap oda löttek az állásunkba.

Most itt Jägerndorfban állunk egy privát helyen, több társammal, egy gazdag családnál, mely önként ápolja a katonákat. Van minden, amit kívánunk. Jó koszt, meg jó bánásmód. A mai fegyverek nagy pusztítást visznek végbe. Ugyhiszem az újságok beszámolnak az ütközetekről. Én eddig vagy 15 ütközetben voltam. Az orosz katonák igen gyáva. Egyszer hat lépésről ránk lőttek, de nem találtak. Mikor szuronyal megünn nekik, eldobják fegyvereiket és megadják magukat, s.b.

— A beiratkozás a tanítóképző intézeti gazdasági ismétő iskolába 4-én (vasárnap) ó. e. 9—12 órák között történik. — Közhírré teszi az igazgatóság.

Menetrend

a léva—nagysurányi h. é. vasuton. Érvényes a megnyitás napjától kezdődőleg

Oda.			Nagysurány—Léva.			Vissza.		
V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Á L L O M Á S O K			V. v.	Sz. v.	Sz. v.
7812	7802	7804				7811	7801	7803
I. II. III.	I. II. III.	I. II. III.				I. II. III.	I. II. III.	I. II. III.
930	915	215 650	ind.	Budapest nyugoti érk.		200	555	640
		534	"	Komárom "		1003	334	
927		320	ind.	Zsolna érk.		130	602	601
142	1050	425 507	"	Pozsony "		1051	428 612	315
440	115	900	ind.	Érsekujvár érk.		849	152	1123
522	138	923	ind.	Nagysurány érk.		813	130	1044
538	150	935	"	Zsitvaföldemes	△	759	118	1032
551	159	945	"	Ohaj—Hull		748	109	1022
602	207	1054	"	*Rendve*		735	1259	1011
614	215	1064	"	Szencse		726	1251	1003
628	226	1016	"	Pozba		712	1240	951
650	240	1033	"	Barsbese-Baracska		701	1230	941
709	254	1050	"	Felsőpél		630	1206	917
722	303	1059	"	Garamlök		618	1155	906
734	313	1110	"	Nagykálna		604	1144	855
743	321	1118	"	Felsőszecse		555	1136	847
754	330	1128	"	Léva	●	543	1125	836
1107	600		érk.	Párkány Nána	ind.		855	418
200	855		"	Budapest nyugoti	"		525 705	210
1053	934		érk.	Garambezencze	ind.		604	525

* Rendvén csak akkor állanak meg a vonatok, ha fel vagy leszálló utas van.

Az éjjeli idő a perceket jelző számjegyek aláhuzásával van jelezve.

A 7801. és a 7802. sz. személyvonatok újabb intézkedésig nem közlekednek.

KOVÁCS SÁNDOR
cipőáruháza
LÉVA, Kossuth-tér.

Ajánlja dusan felszerelt
cipőraktárát.

Olcsó árak!
Nagy választék!

Legjobb minőségű
football-cipők.

Mértékszerinti osztály.

Weisz Henrik

cipőáruháza

Nagysalló.

Férfi amerikai sevr. v. boxcipő 9.— K
Sima tisztcipő — — — 9.— K
Elegáns amerikai női félcipő 8 K — f
Csinos női sevr. füzös v.
gomboscipő — — — 8 K 50 f
Valódi angol sevrő női gom-
bos vagy füzőscipő — 11 K — f

Legelegánsabb férfi amerikai
barna bagariacipő — — 13-90 K
Valódi angol sevrő vagy box
férficipő — — — 11.— K
Fiu box füzőscipő 35-től 39-ig 7-50 K
Gyermekecipők nagy választékban.

Hóditó körútra
indul az új
kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T.
KŐBÁNYÁN

SCHULCZ IGNÁCZ
KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZET
LÉVA, Eötvös-u. 7. Kazinczy-u. 2.
TELEFON 24.

Őszieket

vessünk mésznitrogén és kálival.
A terméshozamot meglepő módon
növeli. Thomassalak, 40%-os super-
fosfát, ammoniak, koncen trált mar-
hatrágya valamint takarmányneme-
et u. m. korpa, száraz szelet, olaj-pogácsa, s takarmánysó
ugy vaggonárúban mint kisebb tételekben elsőkézből leg-
olcsóbban szállit.

Halmos Jenő Léva, Honvéd-utca 2.

MODERN BUTOROK
Kárpitos és di-
szító munkák. Teljes lakberendezések
Weisz Ármin Cégvezető: **Kohn Nathan**
butorkészítőnél **szereshetők be**
Zsarnóczán.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

Az áll. tanítóképző-intézet szállőtermése október 4-én (vasárnap) d. u.
3 órakor fog a legtöbbet ígérőnek eladatni. Az árverés a tanítóképző-intézet
tanári tanácsstermében lesz.

Léva, 1914. okt. 1.

Az igazgatóság

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezniünk, mert vörheny, kolera, kanyaró, typhus himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel léphetnek fel, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kézzel legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 50 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebrek és da-ganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra-stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-szappan

finom, gyenge pipereszappan, 1/10 lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 korona.**

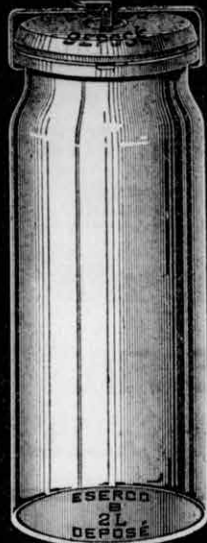
Fodormenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvegek 1 kor. 60 fill.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és utabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 3 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Újpesten.

ESERCO

Patent befottes üveg

mely megbízhatóbb mint bármely más hasonló elzárható befottes üveg.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb légmentesen elzárható patent befottes üvege.

Egyedárusítás Bars megye részére:

Vámos Mór

üveg és porcellán kereskedésében

BÉVÁD.

Telefon 44. szám.

Allandóan nagy készletet tartok.

KOVÁLD fest, tisztít.

nyári és gyászkalapokban állandóan nagy választék raktáron. Átalakítások juttányosan elkészítve.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának képviseletét az itteni piacon új üzlethelyiségemben Fischer Natál házában Grotte céggel szemben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szíves számos megbízását kérem, melynek legpontosabb eszközését sürgősen foganatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVÁLD fest, tisztít.

Gazdák figyelmébe!

Mint a budapesti Mútrágya szövetkezet megbízottja, tisztelettel értesítem, hogy **Superfosfát, Amoniák, Thommassalak, Chillsalétrom,**

nálam úgy vaggonszámra, mint kisebb mennyiségben ép oly árban szereshető be, mint a Mútrágya szövetkezetnél.

Fizetési feltételek: Készpénz fizetésnél 3% pénz engedm. vagy 6 havi időre, 6 hónapon túl a szokásos késedelmi kamattal.

Továbbá az összes takarmányok korpa, szárazszélet, olajpogácsa stb. úgy vaggonként, mint kisebb mennyiségben a legolcsóbb árak mellett kapható.

Teljes tisztelettel
VERBOVSZKY JOACHIM
Léva, László-utca 8.
Schöller-kastélyal szemben.

UNGÁR ADOLF

LÉVA, Mártonffy-utca 4.
— Kossuth-tér közelében. —

Zsák és ponyva kölcsönzése és eladása.

Vizmentes ponyvák, lópokrók, tömök és gazdasági

 kötélárak

juttányos árban, nagyban és kicsinyben kaphatók.

Abiakredőnyök és napellenzőkre
rendeléseket elfogadok.

Napellenzők javítása
— eszközöltetik. —

Paradicsom befőzésre alkalmas erős palaczkok 4 fillérével a városi szállodában kaphatók.

TELEFON 12.

TELEFON 12.

Tüzifa aprítva és hasáb, porosz-
kőszén és pirszen

rendeléseket elfogad és házhoz szállít

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA.

Teljes hálószoba matt barna keveset használt állapotban, továbbá 2 szekrény, asztalok, kredenz mozdó tükörrel könyvszekrény üvegajtóval igen jutányos áron megvehető. Címe a kiadóhivatalban.

Jég kapható

reggel 6-7 között

Mètermázsája 5 korona

REITMANN IGNÁCZ

sör-raktárában b É V Á N.

Coksz és Szalonfütőszén

házhoz szállítva

SPITZ ÁRMIN szállító cég Honvéd-utca 8. — Saját ház.

szükségletét sziveskedjék nálam beszerezni, mivel fűtőanyagaim I-ső rendűek.

Holzmann Bódog

uri- és női divat-áruháza

b É V Á N.

Telefon szám 25.

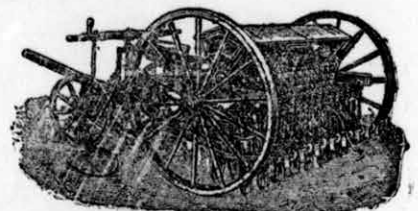
A legu z divat ujdonszok megérkeztek.

Nagy választék téli katonai felszerelésekben.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

KNAPP DÁVIDNÁL, LÉVAN.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Működő jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.
Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és elállítása jutányos árakban.

Nyomatott. Schütz Ignácznál Lévan.